

EU's Persondataforordning koster danske virksomheder ca. 8 mia. kr.

Den 25. maj træder EU's Persondataforordning (GDPR – General Data Protection Regulation) i kraft. Forordningen er blandt den mest omfattende og krævende erhvervslovgivning, danske virksomheder nogensinde er blevet pålagt, og praktisk taget alle virksomheder er berørt. Virksomhederne har været forpligtet til at sætte sig ind i de nye regler, enten ved in-house at bruge tid herpå eller ved at købe ekstern konsulentbistand. Flere har investeret i nye IT-løsninger og -systemer eller bruge store ressourcer på at omlægge de eksisterende systemer. I en del virksomheder har GDPR-kravene ligeledes betydet, at man har ansat et årsværk som "databeskyttelsesansvarlig".

Dansk Erhverv har gennemført en kortlægning af virksomhedernes omkostninger forbundet med at blive klar til at leve op til GDPR, baseret på detaljerede indberetninger fra 415 medlemsvirksomheder. På den baggrund har vi estimeret de samlede omkostninger for hele erhvervslivet:

- De samlede udgifter for erhvervslivet forventes at være ca. 8 mia. kr. Dertil kommer et årligt beløb, der ikke er opgjort nærmere, men givetvis vil være betydeligt.
- Dette er formentlig langt i underkanten; der er fortsat mange virksomheder, der endnu ikke har opdaget, hvor omfattende de nye krav er og ikke er blevet klar til at overholde dem endnu. De risikerer dels store bøder, og dels yderligere udgifter, udover hvad de på nuværende tidspunkt er klar over.
- Noget af dette vil være engangsudgifter, mens andre vil være vedvarende udgifter. Under alle omstændigheder er det en meget omfattende byrde at pålægge erhvervslivet.

Metoden er beskrevet nærmere i det følgende, men kort fortalt har virksomhederne angivet deres omkostninger til fire forskellige poster; 1) ekstern konsulentbistand, 2) indkøb af software eller hardware, 3) lønomkostninger til medarbejdere med GDPR-relateret arbejdstid samt 4) øvrige omkostninger. I den samlede opgørelse er der taget højde for en række mindre forskelle mellem stikprøven og det samlede erhvervsliv.

Dansk Erhverv estimerer de samlede GDPR-omkostninger for danske virksomheder til at være ca. 8 mia. kr.

Af: chefkonsulent Malthe Munkøe og analysekonsulent Jakob Kæstel Madsen.
Udgivelsestidspunkt: Maj 2018

Dansk Erhverv har indsamlet i alt 415 indberetninger fra medlemsvirksomheder, der har opgjort deres omkostninger forbundet med at blive klar til GDPR. Omkostningerne varierer betydeligt ud fra virksomhedsstørrelse, som opsummeret i tabel 1. Omkostningerne er klart mindst i små virksomheder med 0-9 årsværk, og klart størst i store virksomheder med 100+ årsværk. Dette afspejler formentlig ikke mindst, at det i langt højere grad er i større virksomheder, at det er nødvendigt at ansætte databeskyttelsesofficerer. Derudover må man forvente en logisk sammenhæng mellem størrelse og omkostninger, da der vil være flere processer, der skal ændres, flere it-systemer, der skal justeres, mv. jo større virksomheden er.

Ser vi på samtlige virksomheder i Danmark kan vi opgøre omkostningerne forbundet med at blive klar til GDPR. Som vist er de gennemsnitlige omkostninger per virksomhed ca. 39.000 kr. Der er ca. 210.000 virksomheder i alt i Danmark. Sammenholdes disse tal svarer det til en samlet omkostning på ca. 8 mia. kr. for de danske virksomheder bredt set.

De gennemsnitlige GDPR-relaterede omkostninger pr. virksomhed i Danmark beløber sig til ca. 39.000 kr.

Tabel 1: **Virksomhedernes omkostninger forbundet med at blive klar til at leve op til GDPR fordelt på virksomhedsstørrelse, maj 2018.**

	0-9	10-19	20-99	100+	Alle
Gennemsnitlig omkostning pr. virksomhed	24.358 kr.	124.498 kr.	140.310 kr.	960.930 kr.	38.722
Antal virksomheder (2015)	192.931	8.624	7.071	1.424	210.050
Omkostninger i alt	4,70 mia.	1,07 mia. kr.	0,99 mia. kr.	1,37 mia. kr.	8,13 mia. kr.

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik (REGN2) samt Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse maj 2018 (n = 415).

Note: Antal virksomheder er opgjort i 2015. Omkostning pr. virksomhed er beregnet ud fra Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse fra maj 2018, hvor 415 virksomheder har deltaget. Alle virksomheder er blevet bedt om at angive, hvor mange penge de har brugt på at blive klar til at leve op til GDPR. De kunne angive udgifter til fire overordnede poster; 1) ekstern konsulentbistand, 2) indkøb af hardware/software, lønomkostninger (til medarbejdere, der bruger deres normale arbejdstid på at gøre virksomheden klar) samt 4) alle øvrige omkostninger.

Nærmere beskrevet er vores medlemsvirksomheder blevet bedt om at udfylde et skema over deres omkostninger fordelt på fire poster: ekstern konsulentbistand, indløb af software/hardware, lønomkostninger til in-house ansatte, der skal bruge en del af deres normale arbejdstid på at klargøre virksomheden til de nye krav samt øvrige omkostninger forbundet til GDPR. Fordelingen af udgifter på de fire poster er vist i figur 1 nedenfor. Som det ses udgør lønomkostninger til ansatte den klart største post; herunder eksempelvis omkostninger til databeskyttelsesofficerer, juridiske eksperter og in-house it-eksperter, der har måtte justere de eksisterende systemer eller finde nye løsninger. Indkøb af software og hardware er også en stor post og udgør ca. en fjerdedel af de GDPR-relaterede udgifter.

Mere end halvdele af virksomhedernes GDPR-relaterede omkostninger kommer fra løn til medarbejdere fx databeskyttelsesofficerer, juridiske eksperter eller in-house it-eksperter.

Figur 1: **Andelen af virksomhedernes omkostninger forbundet med at blive klar til at leve op til GDPR fordelt på udgiftstype, maj 2018.**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse – maj 2018. n = 415.

Ser man nærmere på, hvordan disse udgifter fordeler sig ud fra virksomhedsstørrelse, er det tydeligt, at it-investeringer fylder langt mindre i de små virksomheder end hos de større. Det afspejler formentlig, at mange små og mellemstore virksomheder har mindre komplekse IT-systemer, hvor GDPR-kravene kan håndteres ved, at én eller flere af virksomhedens medarbejdere sætter sig ind i reglerne, ændrer i IT-procedurerne og viderebringer oplysningerne til den resterende del af virksomheden. Derudover kan man se, at lønomsomkostninger fylder særligt meget for både de mindste og de største virksomheder. For de mindste virksomheder, som i gennemsnit har brugt ca. 25.000 kr., løber det hurtigt op, hvis blot et par medarbejdere skal bruge tid på fx at læse op på forordningen eller deltage i GDPR-relaterede kurser. For de største virksomheder afspejler den høje andel af udgifterne på lønomsomkostningssiden givetvis, at mange virksomheder har måtte ansætte en databeskyttelsesofficer, som skal hjælpe virksomheden med at leve op til reglerne og kravene i årene fremover.

De mindste virksomheder har investeret mindst i nye IT-systemer. Lønomsomkostningerne fylder særligt hos de største virksomheder, hvor flere har måtte ansætte folk med speciale i persondata.

Tabel 2: **Virksomhedernes omkostninger forbundet med at blive klar til at leve op til GDPR fordelt på virksomhedsstørrelse, maj 2018.**

	Antal ansatte i årsværk				Alle
	0-9	10-19	20-99	100+	
Ekstern konsulentbistand	16%	7%	20%	7%	11%
Indkøb af software/hardware	7%	45%	19%	20%	24%
Lønomkostninger	67%	38%	52%	68%	57%
Øvrige omkostninger	10%	10%	9%	5%	8%
I alt	100%	100%	100%	100%	100%

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse – maj 2018. n = 415.

Note: Alle virksomheder er blevet bedt om at angive, hvor mange penge de har brugt på at blive klar til at leve op til EU's Persondataforordning. De kunne angive udgifter til fire overordnede poster; 1) ekstern konsulentbistand, 2) indkøb af hardware/software, lønomkostninger (til medarbejdere, der bruger deres normale arbejdstid på at gøre virksomheden klar) samt 4) alle øvrige omkostninger.

Metodeovervejelser

Estimatet, som fremkommer i denne analyse, har karakter af at være det bedst mulige estimat. Dansk Erhvervs medlemsbase er repræsentativ for størstedelen af erhvervslivet, men navnlig landbrug, finanssektor og shipping er ikke indfanget. Desuden er der en tendens til, at Dansk Erhvervs medlemmer i højere grad er mellemstore og store virksomheder, som er mere digitaliserede end den gennemsnitlige danske virksomhed.

Vi har derfor vægtet stikprøven således, at små virksomheder i den samlede beregning indgår med den vægt, de har i det samlede erhvervsliv, hvilket er en helt gængs statistisk metode ved denne type analyser. Vi overvejede tilmed at vægte på branche, da der er mærkbare forskelle i udgifterne til GDPR på tværs af brancherne i analysen, hvilket primært skyldes forskel i digitaliseringsgraden på tværs af brancher. Udfordringen her er dog, at vi får en meget skrøbelig vægtmatrice baseret på meget få observationer, som ville give stor usikkerhed på de brancher, hvor vi har indsamlet færrest svar. Vores beregninger viser dog, at de estimerede samlede omkostninger ville være 7,8 mia. kr. ved tilføjelse af en branchevægt. Det lægger sig meget fint op ad vores samlede estimat på ca. 8 mia. kr., som vi altså alt i alt mener er det bedste bud på, hvor meget det har kostet virksomhederne at blive klar til GDPR.

En anden udfordring er den såkaldte outlier-problematik, dvs. observationer med særligt høje værdier, der har stor betydning for resultatet. Der er to åbenlyse outliers i virksomhedsindberetningerne; fjerner man dem vil det samlede estimat være ca. 7 mia. kr. i stedet for de 8 mia. kr. Vi har dog valgt at inkludere de to observationer i datasættet, da virksomhedernes størrelse og branche indikerer, at selv meget store GDPR-omkostninger virker sandsynlige for de to virksomheder.

Dertil kommer, at der i dansk erhvervsliv er et mindre antal meget store virksomheder, herunder eksempelvis C25-virksomhederne, der alene på grund af deres størrelse må forventes at have meget store omkostninger forbundet med at blive klar til GDPR. Det er vanskeligt at indfange disse omkostninger fyldestgørende uden detaljerede indberetninger fra samtlige store virksomheder i Danmark, hvilket ikke har været realistisk selv i en stor stikprøve som denne. Det betyder, at usikkerheden forbundet med estimatet vurderes at være relativt beskeden for så vidt angår små og mellemstore virksomheder, men betydeligt blandt de største danske virksomheder. Det er dog et mindre problem for det samlede estimat, da virksomheder med +100 ansatte kun udgør 0,6 pct. af det samlede antal virksomheder i Danmark.

Om dette notat

Arbejdet med analysenotatet er afsluttet den 14. maj 2018.

Fakta om Persondataforordningen

Den vedtagne persondataforordning (GDPR, "General Data Protection Regulation") træder i kraft den 25. maj 2018, hvorefter danske virksomheder vil kunne idømmes bøder på op til 4 pct. af deres globale omsætning eller 20 mio. Euro, ifald de ikke efterlever de indførte krav omkring behandling af personoplysninger. Persondata skal forstås meget bredt, og dækker enhver oplysning der kan henføres til en person – herunder fx også et telefonnummer. Det gælder ikke kun oplysninger om kunder, men også fx data om virksomhedens egne medarbejdere. Derfor vil stort set alle virksomheder i realiteten være berørt af persondataforordningen.

Forordningen har navnlig betydning for danske virksomheder ved at indføre tre nye bestemmelser. For det første indføres en række krav om såkaldt "dataportabilitet", så en person har ret til at udtrække sine persondata i en struktureret, hyppigt anvendt og maskinlæsbar form, så man eksempelvis kan flytte fra at være kunde hos én virksomhed til en anden. Det vil betyde at mange virksomheder skal indføre nye systemer og måder at håndtere persondata på. For det andet indføres en "ret til at blive glemt". Det vil sige at virksomheder er forpligtede til at slette opbevaret persondata om en person, hvis denne beder om det, og samtidig ikke at opbevare persondata udover det som er påkrævet for at opfylde et bestemt formål, snarere end at gemme al den data, man får adgang til om personen (princippet om dataminimering). Det vil ligeledes indebære nye procedurer og måder at håndtere persondata på i mange virksomheder. For det tredje forpligtes offentlige myndigheder og virksomheder, der behandler store mængder persondata, til at udpege særlige databeskyttelsesofficerer, der har ansvaret for at sikre efterlevelse af lovgivningen omkring persondatabeskyttelse. Det vil indebære en lønudgift til nye årsværk i mange virksomheder.

Om Dansk Erhvervs Analysenotater

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henvendelser angående analysen kan ske til chefkonsulent Malthe Munkøe på mmm@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6510.

Noter